

SOCIJALISTIČKA NARODNA
PARTIJA CRNE GORE
KLUB POSLANIKA

Podgorica, 11.12.2015.god

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	11. XII	20 15. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/15-246	
VEZA:		
EPA:		
SKRACENICA:	PRILOG:	

SKUPŠTINA CRNE GORE
-Gospodinu Ranku Krivokapiću, predsjedniku-

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Ministru održivog razvoja i turizma, gospodinu Branimiru Gvozdenoviću, postavljam sledeće:

POSLANIČKO PITANJE

Na koji način Vaše ministarstvo, odnosno Agencija za zaštitu životne sredine, prate i obrađuju informacije koje se odnose na kvalitet pojedinih parametara životne sredine na području opštine Pljevlja?

Da li su uređaji i oprema za mjerenja u ispravnom stanju, odnosno da li su postavljeni na predviđenim lokacijama za mjerenja?

Odgovor tražim u pisanoj formi.

POSLANIK

Danko Šarančić

CRNA GORA

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA
I TURIZMA

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO: 1. III	20. 16. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ: 00-612/15-246/2	
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Broj: 01-158/40 - 2015
Podgorica, 14.12.2015. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
n/r Ranku Krivokapiću, predsjedniku

PODGORICA

Predmet: Odgovor na poslaničko pitanje poslanika Skupštine Crne Gore, Danka Šarančića

Poslanik Skupštine Crne Gore, Danko Šarančić postavio je Ministarstvu održivog razvoja i turizma sljedeće

POSLANIČKO PITANJE

„Na koji način Vaše ministarstvo, odnosno Agencija za zaštitu životne sredine, prate i obrađuju informacije koje se odnose na kvalitet pojedinih parametara životne sredine na području opštine Pljevlja? Da li su uređaji i oprema za mjerenje u ispravnom stanju, odnosno da li su postavljeni na predviđenim lokacijama za mjerenja?“

Na postavljeno poslaničko pitanje, Ministarstvo održivog razvoja i turizma daje sljedeći

ODGOVOR

Sistematsko praćenje stanja, mjerenje i ispitivanje parametara, kao i ocjenjivanje indikatora stanja i zagađenja životne sredine, odnosno monitoring životne sredine uređeno je Zakonom o životnoj sredini ("Sl. list CG", br. 48/08) koji propisuje obavezu donošenja i sprovođenja Programa monitoringa životne sredine na godišnjem nivou. Realizacija programa monitoringa životne sredine jedan je od osnovnih zadataka iz oblasti zaštite životne sredine, jer se na osnovu dostupnih podataka sa mjernih mjesta o stanju životne sredine dobija jasan uvid u promjene kvaliteta i kvantiteta životne sredine, emisije zagađujućih materija i korišćenje

prirodnih resursa. Rezultati monitoringa čine osnovu za ocjenu ukupnog stanja životne sredine u Crnoj Gori, kao i za definisanje preporuka u planiranju politike zaštite životne sredine. Na osnovu dobijenih podataka o stanju i kvalitetu životne sredine izrađuje se Informacija o stanju životne sredine koju Vlada usvaja jednom godišnje.

Program monitoringa životne sredine Crne Gore za 2016. godinu, koji je Vlada usvojila na sjednici održanoj 10.12.2015, obuhvata šest programa:

1. Kvalitet vazduha
2. Sadržaj opasnih i štetnih materija u zemljištu
3. Stanje ekosistema priobalnog mora Crne Gore
4. Stanje biodiverziteta
5. Buka u životnoj sredini
6. Radioaktivnost u životnoj sredini

Program monitoringa životne sredine za 2016. godinu biće realizovan u skladu sa preporukama Evropske Agencije za zaštitu životne sredine i standardima Evropske mreže za informisanje i posmatranje (EIONET). Dobijeni podaci kroz realizaciju ovog programa će se upravo i koristiti za izvještavanje prema navedenim međunarodnim institucijama, kao i prema Statističkom zavodu EU (EUROSTAT) i Statističkoj diviziji UN-a (UNSD).

Imajući u vidu aktuelnost problematike vezane za zagađenje vazduha u Pljevljima, ističemo da je Zakonom o zaštiti vazduha („Sl. list CG“ br. 25/10 i 43/15), koji je gotovo u potpunosti usaglašen sa evropskim standardima, propisano da Centar za ekotoksikološka ispitivanja – Podgorica, kao ovlašćena akreditovana laboratorija za sve referentne metode za praćenje kvaliteta vazduha, vrši sprovođenje godišnjeg programa praćenja kvaliteta vazduha na mjernim mjestima u državnoj mreži za praćenje kvaliteta vazduha (u okviru koje se od 7 automatskih mjernih stanica 2 nalaze na teritoriji opštine Pljevlja), osim na mjernim mjestima za praćenje prekograničnog zagađenja vazduha i alergnog polena. Uslove i način praćenja kvaliteta vazduha, standardizaciju mjerenja, uslove koje mora ispunjavati oprema za ocjenjivanje kvaliteta vazduha, referentne metode, kriterijume za postizanje kvaliteta podataka, obezbijedenje kvaliteta podataka i validaciju podataka i sadržaj rezultata ocjenjivanja, ukoliko su za ocjenjivanje kvaliteta vazduha korišćene druge metode osim mjerenja, propisalo je Ministarstvo održivog razvoja i turizma Pravilnikom o načinu i uslovima praćenja kvaliteta vazduha („Sl. list CG“ br 21/11).

Pravilnikom je između ostalog propisano da se praćenje kvaliteta vazduha i prikupljanje podataka vrši mjerenjem zagađujućih materija, mjernim uređajima na mjernim mjestima za fiksna mjerenja u državnoj mreži kontinualnim i/ili povremenim mjerenjem/uzimanjem uzoraka zagađujućih materija, prenosom, obradom, provjerom validnosti i analizom rezultata

dobijenih, mjerenjem i/ili uzimanjem uzoraka radi analize i provjerom kvaliteta mjernih postupaka. Za mjerenje i/ili uzimanje uzoraka zagađujućih materija na fiksnim mjernim mjestima, mora se obezbijediti: objekat za smještaj mjernih uređaja, zaštićen od atmosferskog električnog pražnjenja, koji je priključen na stabilni napon električne energije, telekomunikacione veze, sistem za hlađenje/grijanje, koji ima odgovarajuću opremu i mjerne uređaje za sakupljanje, skladištenje, obradu i prenos podataka. Mjerni instrumenti i oprema moraju odgovarati referentnim i drugim ekvivalentnim metodama, i moraju se testirati, odnosno imati odobrenje tipa mjerila po standardu MEST EN 17025. Mjerna mjesta, mjerni instrumenti sa pratećom opremom i oprema za prijem i prenos podataka moraju se redovno održavati radi obezbjeđivanja kvaliteta podataka koji se koriste za ocjenjivanje kvaliteta vazduha. Validacija podataka se obezbjeđuje sistemom kontrole kvaliteta i učešćem u programima međulaboratorijskih poređenja. Provjera kvaliteta mjerenja, kalibracija mjernih instrumenata, način obrade i prikaza rezultata i ocjena njihove pouzdanosti i vjerodostojnosti, vrši se prema propisanim metodama mjerenja i standardu MEST ISO/IEC 17025.

Od februara 2014, podaci o automatskom praćenju kvaliteta vazduha dostupni su javnosti na internet stranici Agencije za zaštitu životne sredine. Instalirana aplikacija omogućava pregled izmjerenih koncentracija zagađujućih materija na svim automatskim stanicama u državnoj mreži na dnevnom nivou, po satnim vrijednostima, kao i pregled izmjerenih koncentracija u prethodnom periodu i mogućnost prikazivanja rezultata tabelarno i grafički. Imajući u vidu da su to tzv. „sirovi podaci“ koji nisu prošli kroz propisani sistem validacije podataka, moguće su greške nastale u prikazivanju podataka. Iz tog razloga, a nakon izvršene validacije, Agencija objavljuje službene izvještaje koji se objavljuju jednom mjesečno, i za čiju tačnost Agencija snosi odgovornost.

Uvidom u mjesečne izvještaje o kvalitetu vazduha može se konstatovati da su tokom 2015. godine zabilježeni kvarovi na mornoj opremi. Osjetljivost instrumenata, nepostojanje ovlašćenog servisera, odnosno laboratorije za kalibraciju u Crnoj Gori, prekidi napajanja električnom energijom, električna pražnjenja i dr. uzrokuju česte prekide u praćenju pojedinih parametara. Oprema za praćenje kvaliteta vazduha je izuzetno skupa i za nabavku i redovno godišnje održavanje. Opremanje jednog mjernog mjesta u prosjeku košta oko €100.000, dok su troškovi održavanja u visini od 15-20% vrijednosti instrumenata. U cilju unaprijeđenja državne mreže za praćenje kvaliteta vazduha, Ministarstvo održivog razvoja i turizma je iz IPA fondova obezbijedilo sredstva u visini od €1,1 miliona koja će biti dostupna 2016. Između ostalog, iz ovih sredstava će se izvršiti nabavka nedostajuće opreme i zamjena starih i analizatora koji se često kvare, unaprijediće se državna mreža za praćenje kvaliteta vazduha, omogućiće se veća dostupnost podataka i preduprijediće se prekidi u izvještavanju uslijed kvara instrumenata ili u periodu kad su instrumenti na redovnom servisu i kalibraciji, nabavkom rezervnih analizatora koji će u tom slučaju biti instalirani.

Podsjećamo da su mjerna mjesta za praćenje kvaliteta vazduha postavljena 2011. u skladu sa kriterijumima propisanim Uredbom o uspostavljanju mreže mjernih mjesta za praćenje kvaliteta vazduha („Sl. list CG“ br. 44/10 i 13/11). Kako se prema domaćem i evropskom zakonodavstvu revizija lokacija mjernih mjesta u okviru državne mreže vrši svakih pet godina, tokom 2016. u okviru pomenutog IPA projekta izvršiće se repozicioniranje mjernih mjesta u okviru državne mreže, pri čemu će se u obzir uzeti podaci o izvršenim mjerenjima, novonastale okolnosti (npr. instaliranje ili uklanjanje značajnog izvora emisija) i brojni drugi faktori.

MINISTAR

Branimir Gvozdenović